



Een uitgave van Hans & Ton Kleppe, buitengewoon leden van het Bob Evers Genootschap  
redactieadres: Jacoba van Heemskerckstraat 7, 3351 SP PAPENDRECHT - internetredactie: [nieuwsbrief@apriana.nl](mailto:nieuwsbrief@apriana.nl)  
<http://nieuwsbrief.apriana.nl>

## Nieuws van de redactie DEEL 42 VERSCHENEN!

Deel 42, „*De Stripman van Smbice*”, is afgelopen najaar in de winkels verschenen. Zoals gebruikelijk geeft onze recensent, kolonel b.d. Koops, elders in deze *Nieuwsbrief* zijn mening over dit boek.

### Documentatiealbum.

Inmiddels zijn de documentatiealbums verstuurd, de eenmalige oplage is 180 stuks geworden. Wij hopen dat u het album met genoeg zult lezen. Het is zeker niet uitgesloten dat bij belangrijke ontwikkelingen, via bijlagen bij de *Nieuwsbrief*, aanvullingen zullen verschijnen.

### Reacties van lezers.

Van Mark Janssens uit Baarn kregen wij een uitgebreide brief met een opsomming van circa 30 punten die in de Bob Evers serie niet kloppen of niet logisch zijn. Behalve inhoudelijk, aldus Mark, komen in een aantal gevallen de tekeningen op de omslagen niet overeen met de beschreven scènes. Verder geeft Mark een uitstekende analyse van de jaren waarin de avonturen zich moeten hebben afgespeeld. Indien u geïnteresseerd bent in het epistel van Mark dan kunt u zich tot hem wenden om een kopie te vragen. Zijn telefoonnummer is 02154-16411.

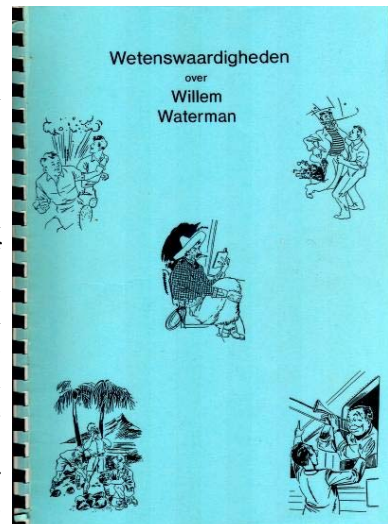
Op dezelfde tour ging Peter van der Aar uit Den Haag, deze onderzoeker komt met een doorwrocht werkstuk van maar liefst 30 pagina's op A4 formaat. Hier komen circa 160 zaken uitgebreid aan de orde die volgens Peter niet kloppen.

Indien u geïnteresseerd bent in deze verhandeling, dan is Peter bereid u tegen verzend- en kopieerkosten een exemplaar toe te sturen. Zijn adres is: Postbus 63499, 2502 JL Den Haag.

### Onderzoek uitvoeringsverschillen.

Naar aanleiding van het in de *Nieuwsbrief* van januari 1995 aangekondigde onderzoek naar uitvoeringsverschillen in de Bob Evers serie zijn reacties binnengekomen van: André Minet, W.M.H. van der Flier, Annemiek van Leeuwen, Frank Engelen, André Rouwenhorst en van Johan van Ommen waarvoor onze hartelijke dank.

Een voorbeeld van een verschil is de rugtitel „*Kunstgrepen met Kunststukken*” in plaats van „*Kunstgrepen met Kunstschatten*”. De reacties zijn inmiddels doorgestuurd naar Bas Parson die het onderzoek uitvoert. Te zijner tijd zullen we hierop in de *Nieuwsbrief* terugkomen.



Nieuw boek van John Beringen (geschreven in samenwerking met R. Jas en H. Waser).



John's derde boek is getiteld „Twee jongens en een Bob Evers serie” en bevat o.a. de Jas & Waser variant van de laatste 80 bladzijden van „Kloppartijen in een koelhuis”. „Twee jongens en een Bob Evers serie” is uitgegeven door Warung Bambu te Breda en is 175 pagina's dik. Het ISBN nr. is: 90 5585 010 1.

Jofel idee van Jack Nowee!

Naar aanleiding van onze mededeling in de vorige *Nieuwsbrief* dat geen oude *Nieuwsbrieven* meer kunnen worden nagestuurd, kwam er een bijzonder vriendelijk aanbod van Jack Nowee uit Boskoop om het kopiëren en de verzending van de eerder uitgegeven *Nieuwsbrieven* te gaan verzorgen.

Wij gaan graag op dit aanbod in en nemen de passage uit de brief van Jack, die betrekking heeft op deze service, hieronder over.

*Als Bob Evers -fan bewaar ik de nieuwsbrieven zorgvuldig en ik kan mij goed voorstellen dat andere fans het jammer vinden dat ze eerder uitgegeven nieuwsbrieven niet meer kunnen verkrijgen. Ik wil daarom het volgende voorstellen:*

*Voor degenen die interesse hebben in deze nieuwsbrieven wil ik deze tegen kostprijs kopiëren en opsturen.*

<b>Bijbestellen Bob Evers Nieuwsbrief</b>			
Nieuwsbrief	Pagina's / vel	Gewicht	Kopieerkosten
1993 nr. 1	4 / 2	10 gram	1 x postzegel van 80 cent
1993 nr. 2	4 / 2	10 gram	1 x 80 cent postzgl.
1994 nr. 1	10 / 5	25 gram	1 x 80 cent postzgl.
1994 nr. 2	8 / 4	20 gram	1 x 80 cent postzgl.
1995 nr. 1	10 / 5	25 gram	1 x 80 cent postzgl.
1995 nr. 2	8 / 4	20 gram	1 x 80 cent postzgl.

Voeg voor de kopieerkosten zoveel **geldige, losse postzegels** van 80 cent bij, als aangegeven in de laatste kolom.

Doe in de bestel-envelop een aan uzelf geadresseerde en **voldoende gefrankeerde** retour-envelop (formaat A4 of A5) en geef duidelijk aan welke *nieuwsbrieven* u wilt hebben.

Stuur de hele Everse santenkraam aan:

**J. E. Nowee**  
**Kruiskruid 21**  
**2771 RA Boskoop**  
tel.: 0172-217688

Let op.

Redactieadres vanaf 23-1-1996: Jacoba van Heemskerckstraat 7, 3351 SP Papendrecht.

*De volgende Nieuwsbrief wordt een speciaal vrouwennummer, wij verzoeken onze schrijvende lezeressen vriendelijk om bijdragen. De Nieuwsbrief verschijnt in juli 1996, stuur uw advertenties, kopij en vragen a.u.b. voor 31 mei 1996 in!*

**Gelukkig Nieuwjaar**

## Voor u gelezen

Arie Roos is de geheime jeugdliefde van Tineke de Nooij (ex-zeezender Veronica en onderzoekt tegenwoordig op televisie de paranormale kanten van het bestaan) zo lazen wij in het blad *Postbus 777* van september 1994. Tineke verder aan het woord: „Maar wat ik vooral verslond, was de Bob Evers-reeks, over jongens die van die idiote avonturen beleven. Bob Evers was tof, maar hij had ook een kameraad, Arie Roos. En eigenlijk is dat de echte held. Hij is rood en dik, maar heel ad rem als er grappen worden gemaakt over zijn uiterlijk. Sinds ik hem leerde kennen, ben ik een zwak blijven houden voor roodharigen.” Tot zover Tineke de Nooij in *Postbus 777*.

Ako literatuurprijs winnaar Marcel Möring bekennt in het *Algemeen Dagblad* van 2 september 1995 diep beïnvloed te zijn door de Bob Evers serie. Wij laten een passage uit het artikel, in de rubriek waarin schrijvers in hun herinnering graven, hierna volgen.

„„Avonturen. in de Stille Zuidzee”, „Drie jongens op een onbewoond eiland” en „De strijd om het goudschip” vertellen de belevenissen van Arie Roos, Jan Prins en Bob Evers, twee gezonde Hollandse knapen en een Amerikaan tijdens een uit de hand gelopen reisje op een van de schepen van de rederij van Arie’s vader.

De schrijver, Willy van der Heide, moet Daniel Defoe’s „*Robinson Crusoe*” dicht, nee: zeer dicht, bij de hand hebben gehad toen hij die eerste drie delen uit de lange serie schreef. De gelijkenis tussen de avonturen en de manier waarop ze vormgegeven zijn is in ieder geval frappant. Maar geen gezonde Hollandse jongen zal hem dat kwalijk hebben genomen, want de Bob Evers-serie bracht ons alles bij wat wij in de tumultueuze jaren van onze jeugd dienden te weten. Hoe je geluidloos een raam kon breken, wat je met een zakmes en een beetje gezond verstand allemaal niet kon doen.

Ach ja, die gezonde Hollandse jongens en wat ze allemaal in hun broekzakken hadden. Willy van der Heide mocht daar graag een paar regels aan wijden: een stukje touw, twee schroeven zonder moer en een met, een handboortje, een kroonkurk, een zonder uitzondering vieze zakdoek, een doos lucifers.

Als ik tegenwoordig een personage in mijn boek iets op de kracht van zijn improvisatie moet laten doen, denk ik altijd onmiddellijk aan de Bob Evers-serie. Tien tegen een dat ik een Van der Heide-slimmigheidsje weet te verzinnen.”

Tot zover Marcel Möring die in 1993 met zijn boek „*Het Grote Verlangen*” de Ako literatuurprijs won.

Overigens zijn wij (de redactie) het niet eens met Möring’s idee dat Willy van der Heide „*Robinson Crusoe*” dicht bij de hand heeft gehad.. Tussen de handel en wandel en de boeken van Willy van Heide zijn vele *links* te leggen maar naar onze mening niet op dit punt.

In de *Zwolse Courant* van 27 januari 1995 lazen we een artikel over de jubilerende bibliotheek van Steenwijk. De bibliothecaris, de heer Gerard van der Kuip, vertelt in het artikel: „Waar we tegenwoordig goed op letten, is dat er geen „foute” jeugdboeken in de kast staan. De Bob Evers serie bijvoorbeeld zul je bij ons niet aantreffen, vanwege de racistische inslag.”

We hebben Van der Kuip (en zijn bibliotheekdirectie) enkele malen schriftelijk benaderd met het verzoek of hij zijn pittige beschuldigingen zou willen toelichten/onderbouwen voor publicatie in de *Nieuwsbrief*. Maar niet alleen maakt hij van deze gelegenheid geen gebruik; nee, we krijgen zelfs in ‘t geheel geen reactie op onze brieven.

Als we dan nog boven het bewuste kranteartikel zien staan: „75 jaar bibliotheek Steenwijk: stoffig imago definitief verdwenen” dan begrijpt u dat we de avond toch nog schaterlachend hebben kunnen afsluiten!

## Deel 2 van de Bob Evers Quiz

Jeanette X

- 1 „De vellen!”
- 2 Wat is de Engelse vertaling van Appie-kim?
- 3 Wat deed Crick Darry nog meer toen hij in Tripolis een auto huurde?
- 4 Hoe kwam Bob weer uit de speelgoedtreintjesfabriek, en waarom is dit merkwaardig?
- 5 De overname van het schrijfwerk door Peter de Zwaan ging niet helemaal vloeiend. Wat ging er mis?
- 6 Hoe heet Arie in het Engels?
- 7 Wat is de oorspronkelijke naam van de Frisco?
- 8 Wat is het favoriete toetje van Bob?
- 9 De bolle, de lange en ... wie ook alweer?
- 10 Hoe herkent men een Roos-boot?
- 11 „Heel de club is weer bijeen, allemaal gekken...”?

*Test uw kennis van de Bob Evers serie, de antwoorden komen in de volgende Nieuwsbrief.*

### M'n eigen Bob Evers

*Henk Bergman's column*

Ooit ben ik aan m'n eigen Bob Evers begonnen. Het was in de tijd dat ik contact had met de uitgever omdat het in „*Cnall-effecten in Casablanca*” aangekondigde vervolg „*Een zeegevecht met watervrees*” er bijna twintig jaar later - Willy van der Heide was inmiddels overleden - nog steeds niet was. Hoe dat toch kon, was mijn vraag geweest en de uitgever had mij verteld dat er weliswaar een half afgemaakt manuscript lag, maar dat een slepende rechtenkwesitie met de erven Van der Heide er de oorzaak van was dat het niet afgemaakt en uitgebracht kon worden. Ik bood onmiddellijk aan het manuscript te voltooien wanneer de weg daarvoor vrij was. De uitgever antwoordde dat hij aan me zou denken (later bleek dat ene De Zwaan me voor was geweest...) Geïnspireerd door dit contact ging ik achter mijn computer zitten en typte als oefening de eerste alinea van m'n eigen Bob Evers. Die ging als volgt:

„Arthur P. Roos, eigenaar en directeur van de gelijknamige rederij, haalde een zakdoek uit zijn broekzak en veegde voor de zoveelste maal die ochtend het zweet van zijn voorhoofd. Het was half elf op een knap warme dag in juni. Tot dan toe was het bepaald geen geluksdag geweest voor reder Roos. Hij was gewoontegetrouw om half zeven opgestaan, had koffie gezet en het ochtendblad doorgekeken. Dat was allemaal nog heel normaal. Maar bij het scheren had hij een flinke jaap in z'n linkerwang gemaakt. Met een bepleisterd gezicht was hij vervolgens op weg naar kantoor verstrikt geraakt in een verkeersopstopping die zelfs voor Amsterdamse begrippen uitzonderlijk was. Volstrekt tegen zijn gewoonte was hij dan ook pas om tien voor acht op zijn kantoor aan de Prins Hendrikkade, schuin tegenover het Centraal Station, gearriveerd. Dat was natuurlijk een slecht begin van de dag, want alle andere dagen was hij stipt half acht aanwezig. Het werd allemaal nog erger toen zijn secretaresse zich om half negen ziek meldde met een flinke zomergriep.” Einde citaat.

Zo gaat het de nodige bladzijden door, waarbij Roos bezoek krijgt van een vriend die hem vertelt dat hij zich bedreigd voelt door een vroegere Amerikaanse zakenrelatie en vraagt of de drie jongens niet voor een tijdje als zijn lijfwacht kunnen fungeren. Daarmee begint het avontuur.

Nee, afgemaakt heb ik het nog niet. Maar wie weet zie je ooit nog eens het boek „*Amok met een Amerikaan*” in de boekhandel liggen...

## Advertentierubriek „In de Roos”

- ruilen: aangeb. B.E.serie grote gebonden boeken zonder stofomslag nr. 1 eerste druk, nr. 2 eerste druk, nr. 3 vierde druk, nr. 18 eerste druk, nr. 28 eerste druk, en alle *oude* B.E. pockets, hiervoor te ruil gevraagd boeken uit de O. Onge serie en de Silvia Sillevis serie, P.Zohlandt-Beilen, 05930-26019.
- gevraagd: tegen vergoeding van kopieer- en verzendkosten de *Nieuwsbrief* 2e jaargang nr. 1 (jan 1994), E. Vernooij, Nettelhorst 21, 6714 MA Ede.
- ruilen: aangeb. B.E. serie nr. 9 vijfde druk met stofomslag, „*Een straalduikboot ontsnapt*” (Strato Stervaart serie), hiervoor te ruil gevraagd B.E. serie gebonden boeken met stofomslag, een van de volgende nrs.: 8, 10, 13, 22, 25, 26, 27 of 31. Arnoud de Vos, 04493-4629.
- aangeboden: B.E. serie nr. 2 zesde druk, nr. 3 tweede druk, nr. 4 vierde druk, nr. 7 vierde druk, nr. 8 eerste druk, nr. 11 derde druk, nr. 19 tweede druk, nr. 27 tweede druk en nr. 11 opnieuw ingebonden. Otto Onge serie: „*Een postroof met perikelen*”. Arnoud de Vos, 04493-4629.
- gevraagd: wie kan mij helpen aan de *Nieuwsbrief* van januari 1994? E. v.d. Sande Eindhoven, 040-570761.
- aangeboden: „*De kruistocht van generaal Taillehaeck*”, deel I en II, „*Wie zei dat je in deze tijd niet kon lachen*”, door Willem W. Waterman, „*Bob Evers belegert Fort-B*” 2e dr., „*Arie Roos als ruilmatroos*” 2e dr., eventueel ruilen tegen gebonden Bob Evers met stofomslag, E. Luca te Didam, 0316-223988.

### Wist u dat:

- Bob Evers ook in pastoorskringen wordt stukgelezen; zo meldt ons Rik van de Berg uit Maastricht;
- de componist Paul Cooijmans werkt aan een Bob Evers thema;
- het boek „*De roof van de Sabijnse maagden, een sous-realistisch proefstuk in klankkleur, ritme en plastic*”, door Willem W. Waterman en met tekeningen van Flip van der Burgt nog te bestellen is? Van deze herdruk uit 1985 met een oplage van 200 genummerde exemplaren zijn nog een aantal exemplaren verkrijgbaar bij: De Bosbepers, Nassaulaan 38, 6861 DC te Oosterbeek, telefoon 085-337486 (nieuw nummer 026-3337486). Een recensie over dit boekje van circa 50 bladzijden, komt voor in ons grote documentatiealbum. De recensent Arjan van Nimwegen kenmerkt het boekje als „amorele erotische literatuur van een taalvirtuoos”. Zeer aanbevolen voor de verzamelaar die alles van Willem Waterman in huis wil hebben, maar niet zo geschikt voor kinderen of licht geraakten;
- na Apeldoorn 1993, een tweede grootschalige bijeenkomst voor het najaar van 1997 in voorbereiding is?

# Het Bob Evers gevoel

Jon van den Berg te Amsterdam

In de zomer van 1991 trok ik met mijn toenmalige vriendin op bedevaartstocht naar de Franse hoofdstad. Op 3 juli van dat jaar was het precies twintig jaar geleden dat Jim Morrison, de zanger van de legendarische popgroep The Doors, overleed in een Parijse hotelkamer. Die bewuste dag wilden wij uit eerbetoon zijn graf op Père Lachaise bezoeken.

Bij aankomst wachtte ons een onaangename verrassing. Uit vrees voor ongeregeldheden was de begraafplaats die dag niet toegankelijk voor publiek. En de Parijse politie hield alle toegangspoorten scherp in het oog. Voor de hoofdboort had zich inmiddels een grote menigte fans verzameld, gewapend met muziekinstallaties, gitaren en bloemen voor op de grafzerk van de door ons allen bewonderde overleden zanger. Na een paar uur besloten mijn vriendin en ik om op onderzoek te gaan rond de begraafplaats. Ook al was de toegang afgesloten, ergens was vast nog wel een gaatje groot genoeg voor ons tweeën. En ja hoor, eenmaal aan de achterkant van het terrein aangekomen zagen wij hoe een klein aantal mensen over een omheining klom en tussen de grafzerken verdween, richting graf van onze overleden popheld.

Na haar oorspronkelijke angst overwonnen te hebben, volgden even later ook mijn vriendin en ik het inmiddels plat getreden spoor. Zo kronkelden wij tussen de zerken door, gebruik makend van de natuurlijke dekking, een hoge heuvel op. In een doodse stilte ontvouwde de immense begraafplaats zich aan onze voeten. Links en rechts van ons lagen fans uit vele landen de situatie te bespreken. Aan de hand van een oud kaartje wist iemand waar het graf zou moeten liggen. De vraag was of we daar konden komen, want de politie zou ongetwijfeld op de looppaden patrouilleren.

Plotseling hoorden we links van ons een snerpend gefluit. Een blauw Volkswagenbusje was intussen het pad opgehobbeld. Nu stond het stil en sprongen er mannen in groene legeruniformen uit. Ze waren gewapend en renden onze kant uit en riepen ons toe dat we moesten blijven staan. Onze groep spatte uiteen en de meesten stoven het pad af, de tegenovergestelde richting uit.

Op dat moment schoten mij de avonturen van het illustere trio te binnen. Hoe zou Bob Evers zich hier uit redden? Wat voor een oplossing zou Jan Prins in een flits bedenken? Welke inval zou aan het geniale brein van Arie Roos ontspruiten? Die laatste zou vast kiezen voor het onverwachtse. En lag het niet voor de hand dat de politiemannen verwachtten dat wij allen als hazen voor hun weg zouden rennen? De oplossing was dus om tussen de struiken door HUN KANT UIT TE LOPEN en ons daarna muisstil te houden totdat ze ons voorbij waren.

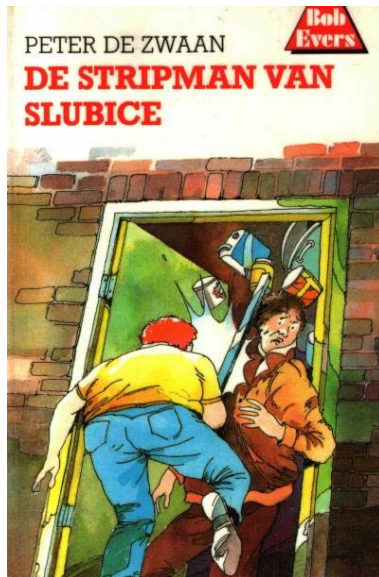
De list was een groot succes. Ons hele groepje werd opgepakt en in het busje het terrein afgevoerd. Maar mijn vriendin en ik bleven achter tussen de struiken en konden onze weg naar het graf van Jim Morrison vervolgen. Toen we die plek uiteindelijk wisten te bereiken mochten we van de daar opgestelde politie (als beloning voor het slagen van onze list?) een paar minuten bij het graf blijven, alvorens we de plek moesten verlaten.

Een tijd lang werd elke opluchting die volgde na een fantasievolle, onverwachtse oplossing van een benarde situatie, door ons omschreven als „het Bob Evers-gevoel”.

# Bob Evers naar Poolse bazar

## Recensie van deel 42

Kolonel Koops ®



Wat is de zomer toch een mooie tijd! Eerst valt de nieuwe *Bob Evers Nieuwsbrief* op de mat. Dan krijg je Wimbledon en de Tour de France. De derde Batman-film komt uit. En als de herfst inzet verschijnt het jaarlijkse avontuur van onze held Bob.

Met deel 42, „*De Stripman van Slubice*”, rondt Peter de Zwaan de motorblokkentrilogie af. De ontknoping bevat mij, net als de aanzet (B 40), goed. De drie jongens houden opruiming en zijn inventief.

We beginnen in Berlijn, rijden naar Frankfurt an der Oder en komen natuurlijk in het Poolse stadje aan de overkant van die Oder, Slubice. Arie Roos maakt nog, goed voorzien van proviand, een dagexcursie naar het Poolse platteland.

De acties vertonen een mooie afwisseling van solo-optredens en duo's en trio's: ik telde maar liefst 37 scènewisselingen (sommige met tijdsoverlapping). Maar er is gelukkig ook veel overleg (in pension- en hotelkamers). Die operationele briefings acht ik essentieel voor het typische Bob Evers-optreden. En er is het motief van de Duitse en Poolse telefoonnummers, een onderwerp van alledaagse techniek dat niet in elke jongensboekenserie wordt behandeld.

Rond pagina 130 krijgt de lezer de sterkste passage van het boek. In een gecompliceerde maar toch heldere actie traceren de drie jongens een verdachte trampassagier die ze, met twee auto's, één in Duitsland en één in Polen, weten te volgen. Daarbij geeft Peter de Zwaan een sfeervolle beschrijving van het gedoe bij de grens over de Oder en, aansluitend, de vale armoe van een Poolse bazar, waarheen Duitsers sjokken „beladen met tassen en zakken”. De zogenaamde zwarte markt in Beverwijk is hierbij een toonbeeld van vreugde.

In „*De Stripman*” komt Jan Prins het beste uit de verf. Hij is druk bezig met verzekeringsgeld en met dynamosteunen, wordt impliciet van pedofilie beschuldigd en moet uren in een (soms lege) Duitse tram doorbrengen. Kortom, prachtige zweterige en met mislukken bedreigde Jan Prins-acties! (Overigens, leest Jan Prins nog wel eens in een encyclopedie? Volgens pagina 125 ontleent hij nu zijn kennis aan kranten en aan de radio.)

Tot slot dit. Er is mij wel verweten dat ik in eerdere recensies te volwassen criteria aanlegde voor deze jongensboeken. Ik meende en meen oprecht dat de Bob Eversserie zich, net als sommige werken van Shakespeare, op minstens twee niveaus laat lezen. Maar goed, ik zal me beperken tot één „volwassen” opmerking. De titel bevat me niet helemaal. Van tijd tot tijd hoort een geografische aanduiding op te duiken in een Bob Evers-titel, maar Slubice is een „moeilijk” woord. Bovendien schrijf je: S<sup>l</sup>ubice. Klemtoon op de „i”. Tot over een jaar.

„*De Stripman van Slubice*”, Peter de Zwaan, Uitgeverij De Eekhoorn, ISBN 90 6056 552 5, 188 pag., f 7,25.

## Column Geerten Meijsing

Geerten Meijsing (algemeen bestuurslid van het Bob Evers Genootschap)



Mijn eerste Bob Evers kreeg ik toen ik ziek was. Destijds stond er nog bij het *copyright notice* een datum vermeld (waarom nu niet meer eigenlijk? Het ontbreken van de data in de latere uitgaven bemoeilijkt de Bob Evers-kunde zeer en is een doorn in het oog van elke boekliefhebber!): 1960. Ik moet toen derhalve negen of tien jaar zijn geweest. De titel: „*Bombarie om een Bunker*”.

Wellicht omdat dit mijn eerste Bob Evers was, en ik het fysieke boek nog steeds bewaard heb (wat roken de bladzijden trouwens lekker van binnen en wat lag zo'n hardkaft met linnen rug lekker in de hand!), is het mijn lievelingsdeel gebleven.

Het intrigerende aan dit boek, bijna geschreven als een toneelstuk met rigoureuze eenheid van tijd, plaats en handeling, was dat het helemaal niet om een *bunker* ging, maar om een Belgisch huis aan het kanaal van Antwerpen naar Brussel. Het plaatsje Humbeek wordt meteen al treffend neergezet:

*Links van hem lag een reeks aaneengebouwde en nogal verveloze huizen, met hier en daar een winkel en in het middel een grauwstenen, barak-achtig gebouw van de Gendarmerie, zoals de politie in Belgische dorpen heet. Een eindje daar vandaan was een smederij, waarvoor een jonge vent in een gele overall bezig was, een stuk ijzer te lassen aan een ploeg, met een regen van rossige vonken wegsplattend over de hobbelkeien.*

De jongeman die aan het lassen is, komt later nog terug - niets is voor niets.

Op de tweede pagina wordt het altijd zo belangrijke thema van voedsel aan gesneden:

*[...] had hij beide armen volgeladen met etenswaren: ten eerste twee broden (geen langwerpige, zoals we in Holland kennen, maar ronde - iets groter dan een soepbord en een handbreedte dik). Drie gestoomde makrelen staken hun bruingerookte, dode koppen triest zijwaarts uit een vettig papiertje. Flesjes Coca-Cola rinkelden in een bruinpapieren zak. Een pakje margarine van een Belgisch merk zat half plat gekneld tussen buik en brood en aan één dikke, roze pink bungelde een halve leverworst, schuin afgesneden en slingerend aan het touw lusje.*

In zo'n boek heb je meteen al trek. Een aantal zinnen uit dit boek zijn mij altijd bijgebleven, zoals de redenatie op blz 103:

*Nu is er niemand, die een goed en bruikbaar [sic] huis in brand ziet vliegen zo gek (of hij moet ècht gek zijn) die niet als eerste, tweede en derde idee in zijn hoofd krijgt:*

1. „Hoei! De boel gaat in de fik!”
2. „Hoe houden we die fik tegen?”
3. „Als dat niet metéén lukt, hoe waarschuwen we dan de brandweer?”

Of de volgende redenatie:

*Nu zijn er natuurlijk verschillende methodes om een huis te doorzoeken als je zelf ongewapend bent en je tegenstander heeft zeer vermoedelijk een geladen revolver in de vuist. Je kunt een kogelvrij vest aantrekken en net doen of je neus bloedt - althans of die neus zowat het enige is dat kán gaan bloeden. Je kunt een koffertje in de hand nemen; aan de voordeur aanbellen; vragen of er ook zeep en scheermesjes nodig zijn, en onverwacht een ferme trap geven. Je kunt ook een heleboel andere meer of minder listige dingen doen. Je kunt óók een schot van kaliber .38 in je bast oplopen, maar dat was nu juist waar Jerry niets voor voelde.*

In dat boek komt de wellicht sympathiekste tegenspeler uit de serie voor: Jerry Miller (of Fuller - de verwarring ontstaat naar aanleiding van de *Tennessee Waltz* van Jerry Fuller waar Miller in de badkamer naar aan het luisteren is): gekleed in een lichtgeel shirt waarover een bruine sweater en over dat alles een suède jasje met bont gevoerd en een ritssluiting van voren. Daaronder heeft hij ongetwijfeld een bruine ribfluwelen broek aan, en instappers met witte sokken. Hij heeft een zwarte lok over zijn voorhoofd, is straaljagerpilot en rijdt in een tomatrode Ferrari. Wie zwicht niet voor een dergelijke figuur? Toch krijgen de Amerikanen (al in 1960!) even later behoorlijk op hun vet:

*„Wij gáán Jan bevrijden. Fijn hè? Jullie Amerikanen zijn immers zo verzet op bevrijden? Nog een jaar of wat, dan hebben jullie de hete wereld bevrijd en zit je zèlf in het pak. “ [... Bob] hapte meteen: „Wát pak? Wie pak? Wie gaat er in het pak? Niemand krijgt de Verenigde Staten van Noord Amerika in het pak. In geen enkel pak.” „Hoeft ook niet,” zei Arie rustig. „Jullie helpen jezelf in het pak. Dat zei ik toch al. Maar dat ontdekken jullie vanzelf wel. De hele wereld weet het al, behalve jullie zelf.”*



Het boek is één langgerekte scène van een knokpartij in en rondom dat huis. Waterman is sowieso het beste als hij kan uitpakken in een lange, filmische scène. Speciale truc van hem daarbij is om dezelfde scène verschillende keren af te wikkelen, maar uit verschillend standpunt. Zo springt de tijd steeds even terug, en krijgen we dezelfde gebeurtenissen nog eens te zien, maar dan door de ogen van de tegenstanders. Centraal in dat huis is de badkamer:

*... beslist de gekste badkamer die ik ooit heb gezien."*

*„Het is gewoon een kamer waar ze een bad in hebben gezet."*

*Het vertrek was bijna even groot als de woonkamer aan de andere kant van het huis. Er lag bruin zeil op de vloer en de wanden waren nog voorzien van gebloemd behang, dat echter door de warme stoom van het baden op vele plaatsen had losgelaten en in losse lappen hing te wapperen. Het plafond zat vol bruine vochtplekken, en in de binnenmuur was een schoorsteenmantel van groen imitatie-marmer, met een klein butagaskacheltje, dat rustig doorbrandde. Op een zo afgelegen plaats als dit was natuurlijk geen centrale gasleiding en de verwarming kwam uit butagasketels. In één hoek was een wasbak gemaakt die vast zat op twee kale houten balkjes, met spijkers tegen de stenen muur geslagen. Boven die wasbak zat de ouderwetse salonspiegel waarvan het zilverlaagje ook al begon te barsten door de waterdamp. Het bad was een bijna antieke ijzeren kuip op klauwpootjes, met hier en daar plekken waar het witte email eraf was gebladderd en daar begon het ijzer genoeglijk te roesten, wat fijne bruine strepen had nagelaten op het witte oppervlak. De twee buizen van de heet- en koudwaterleiding zaten ruwweg tegen de muur geschroefd en liepen de halve kamer rond, voor ze door een gehakt gat naar de keuken verdwenen.*

Dat de badkamer centraal staat blijkt uit een pontificale zin als de volgende:

*Zoals in een schouwburgzaal de nieuwe akte van een toneelstuk wordt ingeluid door het ophalen van het roodpluche toneelgordijn, zo werd in het huis van Kresse de eerste van een serie nachtelijke pracht-scènes geopend door het wegrukken van de badhanddoek tegen het badkamerraam.*

Opvallend in deze episode, die een paradoxaal rustpunt vol actie vormt in het verhaal van de schilderijensmokkel - de handeling gaat hoegenaamd niet verder in dit deel, terwijl er in het eerste en derde deel van de trilogie van alles gebeurt, gereisd wordt en het verhaal wordt afgewikkeld - is het contrast tussen binnen en buiten. De beide partijen bevinden zich om beurten binnen en buiten het huis, met omgedraaide rollen. Binnen is de gezellige badkamer, waar Jerry in bad zit te lezen, waarschijnlijk met een glas op de rand van de badkuip, en naar muziek te luisteren. Binnen brandt de gezellige kachel met de formica-ruitjes waardoorheen de rode gloed van de kooitjes zichtbaar is. Buiten is het donker en stroomt de regen neer. Voor degenen die buiten rond het huis zwerven, zijn de signalen die van binnen komen onbegrijpelijk:

*Nu kan door een windvlaag of een windzucht een badhanddoek losraken van een paar punaises. Een deur, waarvan het slot niet al te best is, kan door een tochtje worden opengerukt en later weer dichtvallen. De klap van zo'n dichtvallende deur kan overstemd worden door het geluid van een toevallig passerende dieselboot. Maar geen windvlaag, hoe sterk ook, kan de schakelaar van een elektrische lamp in een gang in een andere stand waaien.*

Aan het eind van dit boek is het verhaal van de gesmokkelde schilderijen uit de Duitse oorlogsbunker geen streep verder gekomen; het boek is een pas op de plaats. Er worden gevoelige tikken uitgedeeld - in geen ander deel zijn de knokpartijen zó realistisch.

Als ik in België kom is Humbeek een verplichte statie: daar heeft in het kanaal langs het stenen muurtje nooit een *yacht called: Sheherazade* gelegen, maar wel een mijnenveger genaamd de Maya, waarop Waterman aan de ruim bemeten motor lag te sleutelen.

## Nieuw boek van G. Meijsing



Op 27 oktober j.l. mochten wij in het West-Indisch Huis te Amsterdam Geerten Meijsing gelukwensen met de presentatie van zijn roman „*De ongeschreven leer*”.

Mr Drs. F. Bolkestein (Frits) hield een inleiding bij het boek, dat hij een filosofische intrige noemde, en daarna volgde een vraaggesprek tussen de Plato-kenner prof. dr. J. Mansfeld en de auteur.

Wij maakten van de gelegenheid gebruik om Bolkestein en Mansfeld na het officiële gedeelte te vragen naar hun kennis van de Bob Evers serie.

Beide prominenten zeiden de serie niet gelezen te hebben, waarbij de professor gelukkig opmerkte dit als een ernstig hiaat in zijn ontwikkeling te beschouwen.

Hiermee waren de interviews echter snel afgelopen en konden we een exemplaar van „*De ongeschreven leer*” door ons bestuurslid laten signeren.

„*De ongeschreven leer*” is verschenen bij Uitgeverij De Arbeiderspers; ISBN nr. 90 295 31126.

## Vraag- en antwoordrubriek

- vraag: de in (voormalig) Oost-Duitsland genoemde plaatsen kan ik niet allemaal vinden op mijn kaart. Welke landkaart kan ik gebruiken?
- antwoord: Peter de Zwaan vertelde ons dat de plaatsnamen wel voorkomen op de ter plaatse verkrijgbare kaarten van het eigen gebied die zeer gedetailleerd zijn.
- vraag: zijn de documentatiealbums I en II nog leverbaar?
- antwoord: neen, deze albums zijn alleen nog in te zien bij de bibliotheek te Rotterdam, afdeling informatie jeugdliteratuur.
- vraag: waarom is alles wat met Coca-Cola te maken heeft in de boeken geschrapt?
- antwoord: zie „*Het verschijnsel Bob Evers*” door J. Beringen, blz. 94 e.v.
- vraag: in mijn exemplaar van „*Een dollarjacht enz.*” staat uitgeverij Imago in Antwerpen vermeld. Wat is dat voor uitgeverij, en hebben die de andere boeken ook uitgegeven?
- antwoord: hierop moeten wij het antwoord schuldig blijven, weet een van de lezers het antwoord?
- vraag: op pagina 14/15 van het boek van John Beringen staat vermeld dat verhaal 2 - de briefjesjacht - (de delen 4-5-6) en verhaal 1 - het Zuidzeeavontuur - (de delen 1-2-3) oorspronkelijk in omgekeerde volgorde zijn uitgebracht en dat de huidige telling pas bij de pocketuitgave van kracht is geworden. Hoe is het dan te verklaren dat in de volgende delen, vooral in de - oorspronkelijk - eerste boekjes (die in de eerste druk voor 1965 verschenen) regelmatig gemeld wordt dat de jongens hun avonturenstart gemaakt hebben in het Zuidzeeverhaal. Zijn al die opmerkingen na 1965 ge- of herschreven? (volgt uitgebreid overzicht met 26 opmerkingen als gedeelte uit de brief van Peter van der Aar, die bij hem besteld kan worden; zie ook het redactioneel artikel „Reacties van lezers”.)
- antwoord: als antwoord op deze vraag en naar aanleiding van steeds terugkerende vragen van lezers merken wij op dat de oorspronkelijke volgorde van de serie met ingang van het uitbrengen van de pockets is gewijzigd. De grote gebonden boeken met stofomslag begonnen ooit met 1. „*Een overval in de lucht*” 2. „*De jacht op het koperen kanon*” en 3. „*Sensatie op een Engelse vrachtboot*”. Dit zijn later de nrs. 4, 5 en 6 geworden. De oorspronkelijke nrs. 4, 5 en 6 : „*Avonturen in de Stille Zuidzee*”, „*Drie jongens op een onbewoond eiland*” en „*De strijd om het goudschip*” werden toen omgenummerd tot de nrs. 1, 2 en 3. De oorzaak van deze verwarrende situatie is dat het Zuidzeeverhaal het eerst is **geschreven** en al in 1943, zij het in een wat afwijkende vorm, in het blad *Jeugd* als

feuilleton werd gepubliceerd, maar dat de briefjesjacht (het tweede verhaal) het eerst in de Bob Evers serie is **uitgegeven**. De briefjesjacht is gebaseerd op de roman „*De erfenis van een zonderling*” uit 1945.

Hierdoor werd in de oorspronkelijke eerste drie delen (onlogisch) gerefereerd aan avonturen die pas in de oorspronkelijke delen 4, 5 en 6 beschreven werden. Aan deze situatie kwam een eind toen met de introductie van de pockets de eerste zes delen als bovengenoemd werden omgenummerd waardoor de verwijzingen naar eerdere avonturen in een logische volgorde kwamen te staan.

vraag: waarom voltooide W.v.d.Heide niet zelf „*Een zeegevecht met watervrees*”?

antwoord: na onenigheid met De Eekhoorn weigerde Van der Heide dit deel af te maken. Pas na zijn overlijden heeft Peter de Zwaan het voltooid.

vraag: waarom kwamen 34 en 35 toen uit bij „Van Holkema & Warendorf”?

antwoord: wegens verschil van mening met De Eekhoorn stapte Willy van der Heide over naar Holkema & Warendorf.

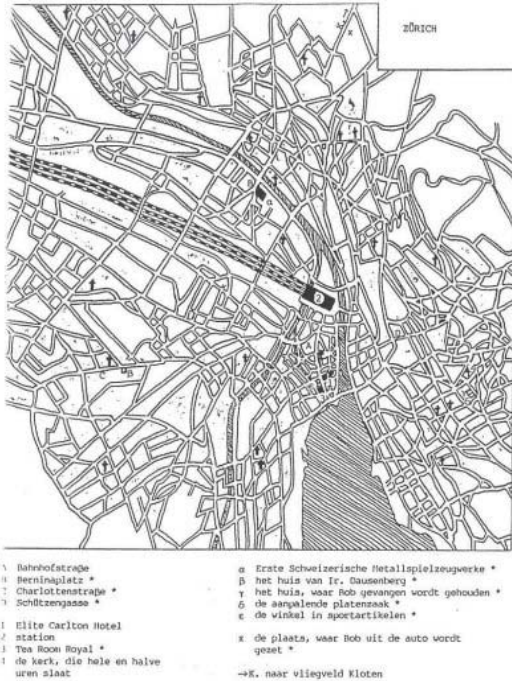
vraag: waarom had Van der Heide al wel een deel van nr. 36 geschreven?

antwoord: het was de bedoeling om dit ook bij Van H & W uit te brengen; door het overlijden van Van der Heide in 1985 was ook dit deel onvoltooid.

tip: doe de boeken bij onderlinge ruil voor verzending eerst in een schoon plastic zakje; als namelijk de postbode in de regen loopt dan wordt niet alleen het pakpapier nat, maar ook de boeken! (tip P. Zohlandt)

# Advertentie „Encyclopaedia Apriana”

R.G.H. Schenk



Weet u van welke bij- en schuilnamen Jan Prins zich zoal bedient?

Weet U uit Uw blote hoofd op welke bladzijden Jarvis Jeffries voorkomt?

Weet U waarom Bob in deel 18 onmogelijk kan dromen dat Grace Kelly geen dochter heeft?

Weet U hoe vaak Arie wordt aangesproken als „dikke”?

Weet U hoe de plattegrond van Cooper’s Valley uitziet?

Als U de antwoorden op bovenstaande vragen uit Uw blote hoofd weet, is de „Encyclopaedia Apriana” niets voor U. Wilt U echter een antwoord op deze en talloze andere vragen, dan is het misschien de moeite waard om zo’n encyclopedie aan te schaffen. Daarin vindt U niet alleen alle personen, die maar bij benadering genoemd worden („wie was ook weer de Aga Khan?”, „wie was de man die Cynthia Faber vermoordde?”) maar ook alle auto’s, vliegtuigen, merknamen, etc. Om alvast een tipje van de sluier op te lichten: de veelgeroemde London Tonic komt slechts voor in de delen 1 t/m 12 en zegge en schrijf één keer in deel 33. Volgens de gangbare verklaringen had Willy van der Heide een deal gesloten met London Tonic, evenals met de

„Encyclopaedia Britannica” (die in deel 10 voor het laatst genoemd wordt). Hij heeft dus meegeholpen aan het herschrijven van de eerste 12 delen (toen deze in pocketvorm verschenen), en in dezelfde tijd heeft hij een begin gemaakt met deel 33. In dit kader is het erg vreemd, dat Droste pas vanaf deel 11 voorkomt. Mogen we hieruit concluderen, dat niet Willy van der Heide zelf, maar De Eekhoorn een deal had met Droste? Wie weet? (Conclusies laat ik verder overigens aan anderen over, al dan niet aan de hand van mijn „Encyclopaedia”).

In de „Encyclopaedia Apriana” treft U verder een lijst met fouten aan; ik was aanvankelijk van plan om alleen de inhoudelijke fouten op te nemen, zoals gemeld staat in „Twee jongens en een Bob Evers-serie”, maar op veler verzoek heb ik alle fouten gehandhaafd.

Tot slot heb ik me uitgeput in het maken van 80 kaarten en plattegronden van Bob Evers-locaties. Deze heb ik zelf moeten tekenen, om „commotie rond copyrights” te voorkomen, en om ze ietwat in „Bob Evers-stijl” te „bewerken”. (zie nevenstaand voorbeeld : de met \* gemerkte straten en gebouwen bestaan op de gangbare plattegronden niet). Ooit een plattegrond van Amsterdam gezien waarop de Oude Storting en de Laurierzijgracht stonden?

Helaas moet ik U mededelen, dat er een nogal fors prijskaartje aan hangt. De „Encyclopaedia Apriana” beslaat zo’n 500 pagina’s. Daardoor is de kostprijs f 67,50 (incl. p&p).

Bent U daar nog? Als U niet afgeschrikt bent door de prijs, maakt U dan f 67,50 over op giro 6634044 t.n.v. R.G.H. Schenk, Roest van Limburgstraat 26, 2225 NP Katwijk; stuurt U s.v.p. nevenstaande strook naar mij toe, zodat ik weet, naar welk adres ik Uw exemplaar moet sturen. Levering vanaf half februari.

@@

Ja, ik heb interesse in de „Encyclopaedia Apriana”. Ik heb f 67,50 overgemaakt op giro 6634044 t.n.v. R.G.H. Schenk, Roest van Limburgstraat 26, 2225 NP KATWIJK.

Stuurt u mijn exemplaar naar :

Naam : .....

Adres : .....

Postcode : .... ..

Plaats : .....